

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI HETILAP

<p>Megjelenik minden hétfőn. ELOHJZETÉSI ÁR: egész évre 8 K., fél évre 4 K., negyed évre 2 K., egy hónapra 1 K. Egyes szám ára 16 fillér. — Nyilttér sora 40 fillér</p>	<p>Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Dr. NAGY BÉNI ügyvéd.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG: Dr. Nagy Béni ügyvéd irodája Csikszeredában, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: „Székelység” könyvnyomdája Csikszeredában, hová a hirdetések, nyilttéri közle- mények, előfizetési pénzek stb. küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetési díjak olcsón számítatnak.</p>
---	--	---	--

Feltámadásra.

Megdöbben az ember midőn elolvassa Bánffy Dezső bárónak a Pesti Napló 83-ik számában közölt hazafias cikkét.

Ebből az emberből igazán kisír a hazaszeretet, s mindazok kik egykori gyáva elnyomásának részesei voltak, most magukba szállva méltán emlékezhetnek és méltán verhetik a mellüket, hogy talán mégis időelőtti volt azt tenni.

Hogy eltörpül az ő szinmagyar nagysága mellett Andrassy, Apponyi, Kossuth kortes politikája. Mintha Bocskai, Bethlen Gábor és Rákóczi intene felénk: vigyázatok, vigyázatok! És más oldalról mintha 1723-1867-ig kezdet fogva a hazaszeretetét kivégzett Bánffy Dénes dédunokája által mutatná a királynak és a magyar nemzetnek a jövő szomorú képeit, s a Habsburg, dinastiát figyelmeztetné a vészes csapásra, melyben a Lajtántuli tartományok szerelméért a királytalálkozások miatt eltévelyedett, s mintha Magyarországot az alig multban elkövetett jogfeladások pótolhatlanságáért az uralkodó hite és bizalma által akarná kárpótolni.

Vigasztalan állapot mert sem egyik sem másik nem fogja őt megérteni.

Magyarország nem, hisz oly rettenetes csalódások után hite, bizalma, reménye megtörtött, elvadult, újabb kísértezéshez immár [nein] folyamodhatik, hazaszeretében megöszült politikusaival ez az érzés ágonizál, maholnap átmegegy a minden iránt közömbös melánoliába, hacsak rendkívüli esetek tétlenségéből fel nem rázzák. A dinasztia nem, mert látja, hogy legtitkosabb vágyait szolgálatkészéggel teljesíti az a párt, amely itthon mindent a haza és az alkotmányos szabadság érdekében cselekszik s midőn munkáját bevégezte, azt a mindent szépen a trón számolyához hordja.

Oh, hogy nincs annak az embernek tevékenységi köre cselekvési szabadsága, felrázni az országot, az ország önfelelt politikusait, hogy nem a horvát ügy, nem a vallási türelmetlenség, a szégyenlés házszabály revízió s más efélék vannak most napirenden, hanem rohamosan közelít felénk a veres kommunizmus, mely immár kezdet fogott a szemérmetlen nemzetiségi izgatókkal s együttesencsattogtatják éles fogaikat a prédául kiszemelt magyarság és alkotmány felállítására.

Ennek a szívós fajembernek kellene egy megingathatatlan pont a honnan Magyarországot még megoltalmazhatná a végfelosztástól, a formula po-

litikusok léha szemérmetlen kacérokodásától.

Első tekintetre, úgy látszik mintha Bánffy báró azokból a kívánalmakból, melyeket boldogabb időkben az ellenzék egyezkedési alapul felállított volt csak kevésnek óhajtaná megvalósulását, de mondjuk, ezt csak első tekintetre látszik, mert midőn figyelmezteti az uralkodó házat téves elfogult megtartására, oknélküli bizalmatlanságára, ebben nincs kevesebb mondva, mint a megillető jogok tiszteletben tartása.

Számító politikus Magyarországon ma már ennél kevesebbet nem is kívánhat, hacsak a megalkuvás terére nem lépik, de hogy az a megalkuvás hová vezet, eléggé mutatja a legközelebbi két év siralmas eredménye. Így kellett volna gondolkoznia Széll Kálmánnak, Tisza Istvánnak, azután így kellene gondolkoznia a bálványozott Wekerlének, s ez az egy alapon más utra térítette volna az uralkodó házat is.

Az, hogy talán kapunk egy sivár abszolútizmust, a dolgok mélyére látó politikusokat meg nem rettentheti. A mi életünk az osztrák uralkodóház alatt állandó abszolútizmus volt, az a parányi alkotmányosság a mely mindig csalétkül szolgált, a megrendelt tények eltakarásának még csak halvány máza sem lehetett. Az jó volt s jó is lesz

a tubafa árnyékát kereső hazafiaknak, de a kiknek szívét lelkét a mult hoszu tapasztalatai acélozták meg azokat ez a játékszer ki nem elégitheti.

Feltámadunk! Önvérünkben százszor születünk újra, és önvéréink százszor vitték a golgotára, de azért mégis reménykedünk, habár csalódott emberek maradunk is. Feltámadunk, de majd csak akkor, midőn a nagy-száju farizeusok és alakoskodó kép-mutatók sergeit szétrebbenti a szabadság forgószele, midőn a „Rákóczi” velőtrázó hangjainál megmozdul a föld és széttárult mélységeibe zárja a kétszínű politikusokat, népámitókat, a telhetetlen földhéseket, a született nagyságokat. Feltámadunk, de csak akkor midőn az egymás iránti tisztelet, szeretet és ragaszkodás melegíti fel szíveinket, midőn az önzetlen valódi nagyságok foglalják el helyeiket a társadalomban, s ki-ki tehetségéhez mérten teljes odaadással, irigység nélkül tölti be azon állást, a melyre hivatva van. Akkor támadunk fel, midőn ezen az emberi jogokon alapuló nagy egyetértésre áldón terjeszti ki kezeit az a ki maga is feltámadott.

Feltámadunk akkor, de addig soha! Feltámadunk akkor, midőn magyarországot öntudatra ébred, midőn látja, hogy csak egymásból merithetjük azt az erőt mely ahoz emel, a ki most feltámadott.

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCÁJA.

Rózsaszirmok.

— Rege. —

— A „Székelység” eredeti tárcája.

I.

Történt egyszer, hogy a boldog tündérország kis királynője elhatározta meglátogatni a föld lakóit.

Alattvalói közül azok, akik már bejárták a földet s megismerték annak népet, annyit tudtak mesélni e gyámoltalan faj bajáról, bajáról, hogy a kis királynő személyesen akart meggyőződni a történetek valóságáról.

Ellenállhatlan vágyat érzett magában arra, hogy megismerje az embereket személyesen.

Különösen egyet akart megtudni: igaz-e, hogy földi asszonyok olyan hiuk, önzők és állhatatlanok a szerelemben, — mint a minőnek őket kis alattvalói festették? ... Igaz-e, hogy ez annyi bajt, szerencsétlenséget és boldogtalanságot hoz az emberekre? ...

A kis királynő hatalma nagy volt és mivel jó szíve már előre is szánakozott az embereken, elhatározta, hogy utjában, a hol csak lehet, fölzarítja a szenvedők könnyeit s orvosolja azok bajait.

Főlkészítette hát aranyos hintóját, — mely nem volt nagyobb egy fél dióhéjnál, befogatta paripáit, melyek tarka ragyogó szárnyu pillangók voltak és elindult ...

Hét nap és hét éjjel utazott folytonosan. —

Vége a nyolcaik nap reggelén egy

II.

pompás kert fölött vitt el utja.

A kert telve volt nyíló rózsákkal, — szép gazdag virágokkal, melyeknek illata kábítóvá, balszamossá tették a levegőt. A földet sötétzöld, bársony sima pázsit borította, melyen mint gyémántszemek ragyogtak a harmatcseppek.

A királynőnek megtetszett a táj.

— Minő szép, minő elragadó itt minden! sóhajtott fel s leszállva a magasból, egy nyíló tea-rózsá kelyhén telepedett meg. —

Aztán figyelmesebben tekintett körül. A kert gyepszőnyegén egy kis leányka fektött. — Szőke haja ki volt bontva s aranyos hullámokban folyt szét a zöld pázsiton. Dagadó keble hullámzott s eperajkái, mintha panasza nyitak volna fel. Nagy fekete szeméit félig lehunytt pillák takarták, s néha, ha felnyitotta azokat, úgy látszott, mintha véghetetlen vágy sugárzanék ki azokból.

A kis királynő megszánta őt, s ezüst esengésű hangján megszólította:

— Mi a neved, gyermekem? ...

A leányka fölemelte fejét, szeméi egy pitlanatra fölcsillantak, aztán ismét elcsüggedve kelletlen hangon felé:

— Beáta!

— Lám, neved boldogságot jelent, mondá a kis tündér s még sem látszol boldognak ... Mond mi bánt? ...

— Oh, oly boldogtalan vagyok! — felelél szenvedélyesen Beáta.

— Csakugyan? Itt hol minden oly szép és bájos ... s miért? ...

Beáta szívére szoritotta kezeit, aztán felsóhajtott:

— Magam sem tudom ... De itt-itt fáj, azt érzem! ...

— Oh, tehát szíved okozza a bajt? ... Azt érzed üresnek, s szerelemre vágyol, mi betöltse azt? ... E nélkül nem érzed magad boldognak, s ez az az, mit nem pótolhatnak a természet összes bájai ... Nemde így van? ... Lásd, én segíteni kívánok bajodon ... Szakítsd le a rózsát, s tedd el. Valahányszor egy szirmát letéped, egy imádó fog életre kelni abból. Minden ujjonnan letépett szirmomál egy új ... Nos, tépd le. — Beáta tétozavott.

— Vagy kétkedel hatalmamban ... Én a jó tündérek királynője vagyok ...

Beáta gyorsan engedelmeskedett, s aztán meghatottságtól remegő hangon válaszolá:

— Köszönöm, királynő jóságodat, de nekem csak a rózsá egy szirmára van szükségem.

— Oh, hagyjuk ezt ... A földi asszonyok állhatatlanságáról már igen sokat hallottam ... Csak tartsd meg az egészét. ...

Ha az utolsó szirmot letépted, találvozn fogunk, vagy ha ez nem fog bekövetkezni, úgy egy év múlva ismét erre kezelt utam ... Isten veled! ...

A leányka egyedül maradt s boldog mosolyal szemlélte a kezében tartott rózsát ...

III.

Minő boldog volt az első két héten. Oh, most már tudott gyönyörködni a természet bájaiban! Hisz oly összehangzónak találta ezt érzelmeivel! Mert szeretett. A rózsá első szirma deli ifjúvá változott át, ki egész nap karjaiban tartotta őt s édes szavakat suttogott fülébe.

Hányszor sóhajtott fel napjában:

— Oh milyen boldog vagyok! s a rózsát, nehogy kísértetbe essék, messze eldobta magától.

És aztán?

Nos, aztán néhány hét múlva unni kezdte társát. Szerelmes szavait, mik mindig egyformák és ugyan azok voltak, — egyhanguaknak találta.

Többször gondolt arra hogy felkeresi az eldobott rózsát, de ilyenkor mindig észbe jutottak a kis királynő szavai s nem kereste meg.

Egy napon végül már nem birt uralkodni magán. A rózsát teljesen épen találta meg egy bokor árnyában s némi kis habozás után letépte annak második szirmát. —

Aztáú néhány hétig ismét boldog volt.

IV.

Egy év sem telt el s lehullott az utolsó szirm is. Ekkor megjelent a kis királynő.

— Lásd, szavaim beteljesültek! — mondá szomorú mosolyal.

Beáta pedig térdre vetté magát és könyörögni kezdett:

— Oh, jó királyné ... mindenemre kérlek, csak még egy szirmot adj és esküszöm, örökké boldog leszek!

De a kis királynő fejével nem intett s így szólt:

— Nem leányom ... Szerencsédet már eljátszottad ... Hasztalan adnék még száz rózsát. Azoknak szirmai mind kevesek lenének, mert ti földi asszonyok állhatatlanok, hiuk és önzők vagytok a szerelemben, kiket kielégíteni, boldoggá tenni nem lehet soha ...

És a kis királynő szomoruan tért vissza hazájába.

J. es.

Most már kitűnt az is, hogy Magyarországon nem volt kára annak, aki darabont hivatalt vállalt. Hiába mondták ki a „pereat”-ot, végeredményében mégis megkapják „holtuk napjáig” fizetésüket és lakpénzüket. Igaz, hogy nem a magyar állam kincstárából, hanem a magán királyi pénztárból. Ez azonban lényegében különbséget alig ha tesz, legtovább az utóbbi még több veszélyt rejt magában a jövőre nézve.

Miután pedig alkotmányos államban semmi sem történhetik meg, az alkotmányos kormány ellenőrsége nélkül és az ő akaratára ellenére nyilvánvaló, hogy a koalíció uralkodásának harmadik évében az ugynevezett „darabontok” a kormány tudtával helyeztetek vissza előbbi „jogaik” élvezetébe.

Magunk részéről egyáltalában nem törődünk azzal, hogy valaki kenyerhez jut, mert enni mindenkinek kell, azonban vajjon nem lesz-e jövőre nézve ez egy szerfelett veszedelmes precedens? Jól tudjuk az elmúlt időkből, hogy darabontok minden fenyegetés mellett is bőven akadnak, sőt egyenesen felkinálkoztak az abszolútizmus céljaira. Mi lesz jövőben, egyanalóg eset előjövetele alkalmával?

Hisz, ha átment a köztudatba hogy a darabont megélhetése minden körülmények között előre biztosítva van csak fűtteneni kell — és annyi lesz annyi ajálkozik, hogy egymás között fognak veszekedni a „darabantságot”. Nem jó dolog ez. Az abszolútizmus lehetősége most már teljesen előkészítetett, mert e célra egészen biztos alapok rakattak le. Ilyen körülmények között az önálló független Magyarország halvány reményének is kell végkép pusztulnia.

Nem lankadunk.

Irtá: Liptbay Sándor orsz. képviselő.

Soha még olyan nehéz nem volt becsületes hazafias politikát követni mint jelenleg, amikor az ellenzékiségért, a függetlenségi eszmék a nemzetelévülhetetlen jogai hirdetéséért, és sürgetéséért gyanúsítás és rágalom jut osztályrészünkül.

Szomorú kor, melyben bűn lett a megalkuvást nem ismerő negyvennyolccaság és érdemet lehet kovácsolni az osztrák érdekek szolgálatából, kiegyezés, kvotemelés nyélbeütéséből, szájkosár behozatalából, Lipótredek, udvari tanácsosságok, közjegyzőségek, s egyéb konkok osztogatásából és elfogadásából.

A fizetett lapok egyebet sem tesznek mint babérokat osztogatnak a bécsi udvaroncoknak és szidalmaznak a függetlenségi és 48-as pártot.

A parlament termében pedig a durvaságok özöne zug nap-nap után a maioknyi kisebbségre, fűszerezve az elnöki rendreutalásokkal. De miért? Mit vétettünk? Talán mért nem tudunk belenyugodni az osztrák politika újabb és újabb térfoglalatába?

Talán mert az volt a nézetünk, hogy a magyar nép az eddigi terhek alatt is már-már összeroskad s így a közösügyi terhek újabb emelése lelkiismeretlen nemzetárulás? Talán mert a parlamenti szájkosarat, mely miatt a nemzet elsöpörte a Tiszarendszert; most is igazságtalannak tartjuk? Talán mert gazdasági és szociális reformokat a régi igazságtalanságok önkénykedések megszüntetését a korupció kiirtását sürgetjük? Talán mert azt követeljük meg a százszor megsalt elárult válságba vezetett magyar népért végre tenni kell valamit?

Valóban ezek nagy bűnök. Igaz, hogy negyven esztendőn át köteleesség volt mindazért küzdeni. De ma megváltoztak az nézetek, mert az oroszlanokból szelid juhok, a kurucokból érdemkeresztes labancok levének. Ma már nem illik függelen, népbárát negyvennyolccas politikát követni, mert az árt a kasírnak. Am ha a tisztelt udvari kuruczoknak nincs kedvük vagy bátorságuk régi elveik törekvéseik igéreteik mellett kitarítani, legalább ne gáncsolnak, ha mások — bár nehezen is megmaradnak a régi alapon Kossuth Lajos eszméinek hirdetése követése mellett. De ezt ne akarjuk. Legyünk mint elvtagadók, akkor nem lesz a a népet felvilágosítsa, kiabrándítsa észretérítse, s akkor büntetlenül népszerűség pusztulása nélkül lehet majd tovább folytatni azt a két asztalon való hamis játékot, a mely felfelé udvarképességre császári kegyekre képesít lefelé, népszerűséget és mandátumokat szerez. Ezt a mulatságot és hasznos játékot akarjuk mi tönkre tenni, mikor a szavunkat föl emeljük a gazdasági önállóság, a nemzeti bankot a magyar hadsereg és vezényszó elárulása ellen. S innen van a tomboló műharag mely a parlamentben és a kitarított sajtóban tajtékot tur ellenünk.

Mi azonban nem csüggedünk nem lankadunk. Kevesen vagyunk még igaz; a nemzeti ügynek az igazi függetlenségi törekvésnek ma kevesebben vagyunk szolgálatában mint 67 óta bármikor.

De száma csekély volta és az ellenünk irányuló támadások, bárdallansága vissza nem riaszt a küzdelemtől, mert érezzük igazságunkat s a magyar népben melynek lelkéből a függetlenségi vágyak Kossuth Lajos szent eszméit kiirtani nem lehet soha. Termopilónál háromszázan tartották fön az óriási perzsa sereget. A Spárta elkészült a védelemre s a háromszázak közti harca megmentette hazájuk szabadságát.

A mi csapatunk is föl fogja tartoztatni a nagy kormányparti tábor romboló munkáját megvédi mindaddig míg a nemzet erejéből és a nép akaratából az igazi függetlenségi és a 48-as harcosok megszaparodott számban teljes hadi készülettel vehetik fel újra a harcot a központosító bécsi hatalom ellen, melynek a vedlett régi harcosok sajnos oly könnyen és ölcsön behódultak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik előfizetését díjalkkal hátrálékban vannak, avagy előfizetésük lejárt, szíveskedjenek a díjak beküldéséről mielőbb gondoskodni, nehogy a lap rendszeres küldésében emiatt fennakadás történjék.

Tanító gyűlés. A csiki róm. kath. tanító egyesület felsíki főkköre rendes tavaszi gyűlést Csomotfalván, az ujonnan épült elemi népiskola tantermében f. évi ápr. hó 28-án tartja meg. E gyűlésre a kör tagjai és a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívom.

Tárgy: 1. fél 10 órakor „Veni Sancte.” 2. 10 órakor kezdődőleg gyakorlati tanítás. 3. Elnöki megnyitó. 4. Elnöki előterjesztések. 5. Szavál: Salló Albert. 6. Felolvas: Rácz Lajos 7. Indítványok. Az őszi gyűlés helyének és tárgysorozatának megállapítása. 9. A gyakorlati tanítás zártkörű bírálat. 10. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. Karcsfalván, 1908 ápr. 18. Ferencz József köri elnök.

— **Színészet Szépvízen** Fehér Károly színtársulatával f. hó 19-én, husvét első napján kezdette meg előadásainak sorozaát „A varázskeringő” vel. Hétfőn meg a „Bernát” került színre. — A közönség szép számmal jelent meg.

— **A szabad lyceum** f. hó 26-án d. u. a vármegyeház nagytermében felolvasó ülést tart. Ez alkalommal felolvasást tartanak Karácsony József csiksomlyói tanítóképződei igazgató és Zsögön Zoltán ugyancsak ottani rendes tanár. Karácsony igazgató felolvasásának tárgya „A szellemek léte és működés köre.” A Zsögön tanárának pedig: „Jelenetek a lelkiismeret világából.” A nagyon szellemes és érdekesnek ígérkező lyceumi ülésre felhívjuk a közönség figyelmét, annál is inkább, mert külön meghívók nem bocsátatnak ki és a felolvasók ismert tekintélye feljogosít ama reményre hogy bárkinek is szellemi kívánságait kielégítik.

— **Szerelmi dráma.** Folyó évi április 17-én este fél 10 órakor Pestyán Sándor csikkomlyói illetőségű jelenleg Csikszéredében özv. Nagy Sándornál kocsis, Eröss Gáspár taplocai lakost orozul karóval úgy ütötte fejbe, hogy Eröss eszméletét elveszítve, összeesett s az orvosi vélemény szerint talán meg sem él. Az eset előzménye az, hogy a szobaleány közös szeretőjük volt s egymásra azért folyton fenekedtek, míg végre Lestyán megleste Erössst s nem várt pillanatban az említett sértést el is követte a lány udvarán. A hős szerelmes jelenleg a fogházban hűsül s majd a büntető bíróságtól fogja nemes érzésének jutalmát megkapni.

— **Méhészet statisztikája Csikmegyében.** Nagy János kerületi méhészeti szaktanár összeállította a csikvármegyei méhészeti statisztikáját 1907. évről, mely szerint a vármegyében van 1337 méhnyésztő, kiknek méheseiben betelepített 1907. év őszén kaptárokban 4029 és kasokban 7034 összesen 11064 méhcsaládja. Termeltetett 1634

mmásza méz és 5430 klgr. viasz, melynek értéke összesen 97.716 korona. Éviolytán 14 községben jó, 39 községben közepes és 9 községben szűk volt az eredmény. — Ezek szerint esik egy tenyésztőre átlag 73 kor. 80 fillér és egy méhcsaládra 8 kor. 82 fillér jövedelem.

— **Hűségesen szolgáló cselédek jutalmazása.** A Székely Egyesület évről-évre pályadíjat tűz ki az egy gazdnál huzamasabb ideig szolgáló cselédek jutalmazására. A múlt 1907. évre kitűzött pályázaton egyenkint 40—40 korona jutalmat adott az egyesület a Nagy Imre csikszentkirályi gazdaságában, hét év óta szolgáló Ferencz Ágoston udvarbírónak és feleségének Tanczos Évának, kik a pénztalmon kívül díszes oklevelet is kaptak. Manapság a hűséges és hosszas szolgáló cseléd olyan nagy ritkaság nálunk, hogy a pályázat maholnap meddő kísérletnek marad, mert nem lesznek jutalmazható pályázók, pedig hány és hány gazda van, ki örömmel örögednék együtt hűséges cselédekkel, a kiknek nemcsak jutalmazására, de öreg napjaikra leendő biztosítására is készséggel áldozna, csak egy kis hűséges viszonzást remélhetne. Haj! de most hol vannak az ilyenek!

A Magyar Gazdaszövetség, melyet Károlyi Sándor gróf. a nagy gazdavezér alapított és amelynek ezidő szerinti elnöke Darányi Ignác, Magyarország földmívelésügyi minisztere, igyekszik fölébresztetni, — kötelességének tudatára juttatni a nemzetnek azt a részét, mely hivatva van a többiek vezetésére. Szervezi a szétszórt erőket és megismertette őket a magunk bajaival, a jobb és szebb jövő érdekében tevékeny munkára serkenti őket. Nagy tevékenységet fejt ki a falvak lakóinak helyes mederben való szervezése ügyében és azért, hogy őket a tömörülés, szövetkezés gondolatával és előnyeivel megismertesse.

A Magyar Gazdasági szövetség tagja lehet minden magyar honpolgár és a köz javáért dolgozó minden testület, ha magát évi 12 korona fizetésére kötelezi. — Ezen tagság fejében jár a havonta megjelenő „Magyar Gazdák Szemléje” vagy a „Szövetkezés” című hetenként kétszer megjelenő folyóirat. Évdíjas tagok évi 2 koronával is beléphetnek, melyért számos hasznos tájékoztató könyvet, füzetet kapnak.

Az új cseléd törvény kommentárja. A gazda és a gazdasági cseléd közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1907 évi XLV. t.-cz már szentesítést nyert. Az új törvény, mely a gazdasági cselédek kivonja a régi cseléd törvény, az 1876. évi XIII. t.-cz. uralma alól és jogviszonyait mint külön törvény szabályozza, a változott társadalmi viszonyoknak megfelelően, rendkívül fontos szociális jellegű újításokat tartalmaz és számos nagyfontosságú kötelezettséget ró gazdára és cselédre egyaránt, viszont újabb munkakört teremt a közigazgatási hatságok számára. Azoknak a dolgát, kiknek e törvényt ismerniök kell lényegesen meg fogja könnyíteni az új törvénynek az a magyarázatos és jegyzetes kiadása, mely az ismeretes Ráth Mórfele törvénygyűjteményben most hagyta el a sajtót. A magyarázatokat és jegyzeteket Vantsó Gyula dr., a „Közlekek” gazdaságjogi munkatársa készítette és a jegyzeteken kívül a könyvben: „A törvény alapelvei” címmel az új törvénynek rövid áttekintését adja. Különös figyelemmel a szociális jellegű új intézkedésekre, a jegyzetben a törvényjavaslathoz annak idején kidolgozott miniszteri indokolás, valamint a képviselőház bizottságainak jelentése alapján, ugyszintén az elhangzott nagyobb jelentőségű képviselőházi felszólalások alapján vannak az egyes szakaszok megvilágítva és a törvénytövege valóóságos értelme kifejezve. A minta szerű kiállításban megjelent füzet 56 oldalra terjed és 1 kor. 50 fillért ér egy kiadóná mint bármely más hazai könyvkereskedésben kapható.

— **Halálozás.** Zarietsi Zareczky Amália urnó életének 88-ik évében, folyó hó 12-én elhunyt, Csikszeredában. Temetése folyó hó 14-én ment végbe nagy részvét mellett.

Kölcsonós áthelyezés. A földművelési miniszter Kertész István a csikszeredai földmives iskola kertész tanítóját saját kérelmére Csákovárra helyezte. Bányi József kertésztanítót Csákovárról a csikszeredai földmives iskolához helyezte át.

— **Az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének összeállítása.** A megyei központi választmány az országgyűlési képviselőválasztók jövő évi névjegyzékének ideiglenesen összeállítását céljából folyó hó 14-én Fejér Sándor alispán elnöklete mellett ülést tartott. Az ülés tárgyát képezte a gyergyószentmiklósi, karczfalvi, csikszeredai és csikszentmártoni választókerületekben működött összeíró küldöttségek beérkezett munkálatainak felülvizsgálása hogy az ideiglenes névjegyzék összeállítható legyen. E tárgy azonban egy ülésen kimeríthető nem lévén, a választmány a szükséghez mérten folyó hó 18-ig folytatódó ülést tartott. A névjegyzékbe leendő felvétel iránti igényjogosultság bejelentése most legalkalomszerűbb.

— **Halálozás.** Nagy Ferencz 48-as honvédkörmester 83-éves korában április 12-én Fítodon meghalt. Az ősz veterán mindenki szerette és becsületes vitézi tetteiről az egész környék mesélt. Halálát kiterjedt ronksága és nagy családja gyászolja.

— **Pályázati hirdetés.** Az „Erdélyrészi Méhész-Egyesület” a Földművelési m. kir. Miniszter Ur Öngyméltóságának 21193 — 1908. sz. magas engedélyje alapján az egyet házsongárdi telepén az 1908. év folyamán három időszakos méhészeti tanfolyamot fog tartani a következő beosztás mellett: május hó 16—31-ig földmives kigazdák június hó 14-től 27-ig a lelkészek és július hó 6—19-ig a néptanítók számára.

Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az ezeken résztvevők a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint hogy a méhkaptároknak és méhészeti segédesszóköröknek házilag való elkészítését is megtanulják. Minden egyes vidéki tanfolyamhallgató annak tartama alatt és pedig a földmives kigazdák, napi két korona a lelkészek és néptanítók napi három korona segélyben fognak részesítettnek.

Minden egyes tanfolyamra 20—20 sallgató vétetik jel, kik kötelesek úgy a délelőtti, mint délutáni előadásokon pontosan megjelenni. A pályázni szándékozók felhívattak, hogy folyamodványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérik az „Erdélyrészi Méhész-Egyesület” Elnökségéhez Kolozsvárra címezve, a földmivesek községük ajánlatával ellátva legkésőbb április hó 25-ig a lelkészek és néptanítók pedig felettes hatóságuk útján legkésőbb május hó 25-ig nyújtsák be.

A mennyiben a tanfolyamokra eléggendő számu földmives, lelkész vagy néptanító nem folyamodna azon esetben más foglalkozásukra kérvénye is figyelembe lesz véve s a létszám azokból fog kiegészíteni. Kolozsvár, 1908. március 28.

Az Erdélyi Méhész-Egyesület Elnöksége.

— **A vasut kártérítési kötelezettsége kézipodgyász elvesztése esetében.** A budapesti ítéletábla egy konkrét eset alkalmából kimondotta, hogy: akár az ár, akár a személyfuvarozás körébe tartozónak tekintessék a kézi podgyász szállítása, bizonyos, hogy arra nézve is az utas és a vasut között szerződés jön létre, amelyett a keresk. törvény nem szabályoz s melyre nézve az üzletszabályzat lényegileg csak azt az intézkedést tartalmazza, hogy az utas köteles a podgyászra felügyelni (28. §.), a vasut azonban embereinek vétkességé

esetén az elveszésért vagy megsérülésért felel. (34. §.) E szerződési viszony természetéből, de az imént idézett üzletszabályzat rendelkezéséből is az következik, hogy oly esetben, midőn utközben beállott kivételes körülményeknél fogva a kézi podgyász akár azért, mert az utas a felügyeletet nem gyakorolhatja, akár más okból az elvesztés vagy megsérülés sürgős veszélyének vankitelve, avasuti allkalmazottak kár elhárítása végett közreműködésüket nem fagadhatják meg, amennyiben az e célból szükséges intézkedések a vasuti forgalom körében nehézség nélkül foganatosíthatók. Minthogy azonban a kereskedelmi törvény 398. §-a illetőleg az Ügyv. Szab. 75 §-ának rendelkezése a fel nem adott podgyászra ki nem terjed, a vasutat semmi irányban, különösen arra nézve sem terheli a bizonyítási kötelezettség, hogy a kár kellő gondossággal elkerülhető volt. (1908. mártus 8-án. IG. 704. sz.)

— **Csikvármegye hitelszövetkezet.** Vettük az Országos Központi Hitelszövetkezetnek az 1907. évre vonatkozó statisztikai kimutatását, melyből, mint mint érdeklő adatokat, kiemelni kívánjuk, hogy vármegyénk területén működik 19 hitelszövetkezet 4845 taggal, 7469 üzlet-részszel, 368,350 korona értékben, melynek közel 70 százaléka, vagyis 241100 korona be van fizetve. Közel félmillió korona betétet kezeltek, s tartalékalapjuk főösszege 41,300 korona. Ezen szövetkezetek között legrégibb a csikszentgyörgyi, csikszentkirályi és a kászoni, melyek 1896-ban, tehát a törvény meghozatala előtt 2 évvel alakítottak. Pardon! Legrégibb a csikszeredai, mert az még 1894-ből való. Ezek után a megalakult szövetkezetek ezek: 1899. Gyergyóalfalu, Gyergyószentmiklós és Gyimes. 1900. Csikszentmihály, Csikmadéfalva, Csikmadaras. 1901. Csikszentmárton, Csikszépviz, Várdotfalva. 1903. Csikrákos és Gyergyótölgyes. 1904. Csikkozmas. 1906. Csiktaplaca. 1907. Borszék és Csikszentdomokos községi hitelszövetkezetek, melyek egy pár kivételével, valamennyien papok és tanítók vezetése alatt állanak. Ezen a téren az ország 63 vármegyéje között a 33-ik helyen állunk. S ha igaz az, hogy az állam hatalma jórészen azoknak vagyoni erejében rejlik, akkor Magyarország megizmosodásához és erősítéséhez annak 2041 hitelszövetkezte nem csekély eredménnyel működött közre a mennyiben, jórészt fillérenként, az ő 526 ezer tagjának közel 30 millió üzlet-részt és 6 millió tartalékalapot gyűjtögetett össze. A tagok hiteligenyeinek kielégítésére a múlt év folyamán 164 millió koronával dolgoztak.

— **Gőzfürdő.** Szopos Domokos fűrdőtulajdonos igen életrevaló és közegészségügyi szempontból szinte megbecsülhetlen intézményt akar városunkban létesíteni. Mint a közönséghez intézett felhívásából értesülünk, Csikszeredában a vasuti állomás közelében lévő hideg és meleg kádifürdőtelepet a mai kor igényeinek megfelelő gőzfürdő berendezéssel akarja kibővíteni, mely nemcsak a szoros értelemben vett gőzfürdőt, hanem e mellett hideg és meleg tükörfürdőt is foglaljon magában. Hogy a tervét minél szebben és gyorsabban megvalósíthassa a közönség támogatását kéri és e célból előfizetési felhívást tesz közzé, mely szerint személyenként az egész évi előfizetési díj 48 korona, félévi 24 kor, negyedévi 12 korona lesz, mely két egyenlő részletben előre fizetendő és pedig az első részlet a fűrdőhasználat megkezdésekor; a második ettől számítva féldió alatt. — Minden előfizelő igényt tarthat a fűrdőt tetszése szerinti időben használni, legyen az akár gőz-akár kádifürdő. Felkéri mindazokat, akik előfizetni akarnak az általa kibocsátott előfizetési iven 1908. évi május hó 1-ig sajátkezü aláírásaikkal ellátva címére beküldeni sziveskedjenek. A jelentkezések mérvétől

van függővé téve ennek a nagyhasznú vállalatnak minél modernebb alakban való létesítése.

— **Vasárnap nem lehet fuvarozni a vasutról.** A kereskedelmi miniszter a következő sürgős rendeletet intézte az összes kereskedelmi és iparkamarához: Mult évi december 21-én 100. 655 sz. alatt kelt rendeletem kapcsán tudomásul vétel és az érdekeltek megfelelő sürgős értesítése végett közlöm a kamarával, hogy a pályaudvarokon kirakott áruknak munkaszüneti napon való elfuvarozása tárgyában fent szám alatt kelt rendeletemben foglaltakat folyó évi április hó-tól hatályon kívül helyezem.

— **Iparos segédek jutalmazása.** A kereskedelmügyi miniszter ur az idén is 100—100 korona pénzjutalmat és elismerő okleveleket ad olyan iparos segédeknek, kik a legtöbb működési időt, szorgalmat és hűséget mutatnak ki. A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara kerületében (Marostorda, Csik-Háromszék, és Udvarhelymegye) négyen részesülnek támogatásban. E jutalom elnyeréséért a segéd mestere tesz elterjesztést a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamarához legkésőbb 1908 évi június 10-éig. Később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek. A következő feltételek a kamara irodájában, az ipartestületek és társulatok elnökségeinél megtekinthetők.

— **Magyar otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 30. sz. alatt levő Magyar otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott, különbejárta szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigoruan családi otthon.

— **Székelly munkások elhelyezése.** székely vasutak Déda — gyergyószentmiklósi vonalának építési vállalkozója, ezen vasutépítésemnél mintegy 4000 olyan munkást tudna az egész év folyamán foglalkoztatni, akik a földmunkához, nevezetesen görpálya, továbbá kőmunkához, köfelrakáshoz és egyéb napszám-munkához értenek. A munkások átlagos napi bére 2-50—3. kor. volna

Minthogy ezen munkához első sorban magyar munkásokat kívánok alkalmazni, a vármegye területén közhírré teszi hogy, mind a azon munkások, akik ezen hosszabb ideig tartó munkánál alkalmazást kapni óhajtanak, csapatonként verődve, ezen vasutépítkezés színhelyén menél tömegesebben jelentkezzenek. Az egyes csapatok, aszerint a mint felülről vagy alulról jönnek, Déda állomáson (Marostorda vm.), vagy pedig Gyergyószentmiklós állomáson (Csik vm.) a vasut építés irodájában jelentkezhetnek, ahol őket a vasutépítő-vállalat felfogadja és a munkahelyekhez továbbítani fogja.

Amennyiben az egyes községben jelentkező munkáscsapatok részletesebb felvilágosítást kívánnak, forduljanak a vasutépítési központi irodájában, Maroshévízre (Marostorda vm.)

— **Uj postahivatal.** Csikvármegye Csikszentimre községben Kereskedelmügyi m. kir. Minister ur által engedélyezett postahivatal 1908 éri márus hó 1-én kezdi meg működését. Nevezett postahivatal kiegészítő kerületébe Csikszentimrei község osztatott be.

Árverési hirdetés kivonat.

A csikszeredai kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Karda Karolina férj. Hismadi Barabásné végrehajthatónak Balázs Lajos és Balázs Bálint végrehajtást szenvedő elleni 100 kor. tőkekövetelés és járuléki ügyében a csikszeredai kir. törvényszék területén lévő Szépviz község határára fekvő Csikszépviz határára fekvő a csikszépvizi 2254 szjtben

A † 1 rdsz. 850 hrsz. alatt foglalt belső-ségre 250 korona. A † 2 rdsz. 848 l hrsz. alatt foglalt belső-ségre 250 kor. az odaváló 2254 szjtjkbven A † 3 rdsz. 1955 hrsz. a foglalt ingatlanra 2 kor. az odaváló 2254 szjtjkbven A † 10 rdsz. 5790 hrsz. ingatlanra 2 korona, és az A 13 hrsz. 7086. ingatlanra 2 koronában megállapított kikiáltási árban és pedig az 1881. LX. t. c. 156 §-a szerint nemcsak végrehajtást szenvedők hanem az összes társtulajdonosok jutalékára is elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlignok 1908 évi május 12-ik napján délelőtt 9 órakor Szépviz község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csikszereda, 1907. január hó 13-án
A csikszeredai kir. törvényszék, mint telexkönyvi hatóság.

Geczó s. k.,
kir. törvényszéki bíró.

A lesoványodást

meggátolja, a testet, a gyermek husát egészségesé, erőssé fejleszti a Scott-féle Emulsió. — Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére, és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy

sok gyermek meggyógyult

e szer használata által. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy azonnal adjanak neki Scott-féle Emulsiót. Minden üvegben egyenlő finom, hatásos alkatrészekből összeállított SCOTT EMULSIÓ

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle van, mindig egyenlő, a tudományvilág első ismert készítménye. — a használati utasításban meg van említve.

Egy eredeti üveg ára
2 K 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban

200 korona a modern kor legujabb remeke a Mignon írógép

Bárki tanulás nélkül rögtön ír. — Azonnal és állandóan látható írás. Legegyszerűbb szerkezet. — Acél betűk. Másol és sokszorosít. Bármely drága írógéppel egyenrangú 1 évi jótállás.

SZABADALMOZOTT IPAR

Budapest, VII. Csengery-u. 24.

Megrdelhető lapunk kiadóhivatala útján.

Az Agrár Takarékpénztár R. T.

MAROSVÁSÁRHELYT

Csikszeredai Fióktézete

elfogad ez időszerint takarékbetétet

5% kamatozás mellett

A 10% tőkeamat-adót az intézet sajátjából fizeti.

Az Igazgatóság.

Répati gyógyasanyuvíz
naponta friss töltésben kapható Niszel
Lőrinc és Testvére kereskedésében
Csikszeredán.

Poreellán Puder
csak akkor valódi,
ha az Amerikai Porcellán Puder Rész-
vénytársaság hivatalos védjegye rajta
van. Ugy mindennemű amerikai
kozmetikai cikkek, mint amerikai arc
Habrém ára 4 korona. Urhölgyek
szappan 1 korona 50 fillér.
A puder eredeti csomagolásban 5
és 3 koronás dobozban van forgal-
omban. Mintakövet ára 30 fillér,
melyen a Chicagó is olvasható, az
nem valódi.
Mindennemű kül- és belföldi illat-
szerek kaphatók
FEKETE VILMOS illatszertárban

Vadászok figyelmébe!

Fegyverek, revolverek 30 50 szá-
zalékkal olcsóbban kaphatók nálam,
mintha másutt részletfizetésre vá-
sárolna. Kérje ingyen és bér-
mentve legújabb árjegyzékeket.
Halászlát, vadászati, torna,
vivó és egyéb sportcikkekből ál-
landóan dus raktár.

FÖLDESI L.

fegyver és sportcikk üzlete.
— Budapest, VIII. Rákócy-ut 6.
Naponta 100 csomagot küldök.

Legjobb GÉP- műhely Szeredába	Kövér György GÉPLAKATOS FÖTÉR. CSIKSZEREDÁN. FÖTÉR.	Legjobb GÉP- műhely Szeredába
Kerék- párok és kerék- pár ré- szek legolcsób raktára.	Van szerencsém m. t. n. közönség szíves tudomására hozni, hogy gépjavító műhelyemet eddig helyiségemből saját helyiségembe (Piac- tér, Trohán József úr kereskedése mellett) he- lyeztem át, felszerelve azt legújabb gépjavító gé- pekkel gözörre berendezve, s így oly helyzet- ben vagyok, hogy a legkomplicáltabb gépeket is, felelősség mellett készítem. A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel Kövér György.	Gépek és alkat- részek javító műhelye. varrógép javítás

Legnagyobb divatos ruhakelme raktár!

JAKAB JÓZSEF

POLGÁRI ÉS EGYENRUHA KÉSZÍTŐ, CSIKSZEREDA (Fötér).

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy

FÉRFISZABÓ ÜZLETEMBEN

A LEGJOBB DIVATOS HAZAI GYÁRTMÁNYU **gyapju és kamgarn** SZÖVETEKBŐL NAGY RAKTÁRT TARTOK melyekből a legcsinosabb kivitelben öltönyöket olcsó árak mellett készítek. — Nemkülönböztetve nagy raktárt tartok még mindentéle **egyenruházati szövetekből** is; elvállalok katonai, vasúti s egyéb egyenruhák a legrovidebb idő alatt elkészítését

Ajánlom továbbá nálam raktáron levő és

nagy kelendőségnek örvendő karikahajós patent

Ugyisint nálam olcsón beszerezhető a géphez szükséges mindenféle kellékek, u. m. szíjak, olajozók, csavarhuzók, hajók stb. Becsés pártfogást kérve, vagyok

SINGER-FÉLE VARRÓGÉPEKET

gyári áron, három évi jótállás mellett, havi részletfizetésre.

kiváló tisztelettel
Jakab József.

Legnagyobb divatos ruhakelme raktár!

FÉNYKÉPÉSZETI MŰTEREM!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a mai modern kornak megfelelő és kényelmesen berendezett teljesen új

Fényképészeti és Festészeti Műtermet

nyitottam Potoczky Pál kereskedő ur udvarán, (Nagy Gyula keres-
kedő ur átellenében.) Műteremben az itt eddig nem készített
legművészebb kivitelű képek készülnek, ugymint: fényes,
platinált többféle színes, továbbá selyem és bársonyra szintén
többféle színben. Porcellánra stb. és a már meglévő legkisebb
régie képekről életnagyságig bromézüst és olajban nagyítok.

Gyulai Ferenc fényképész Csikszereda.

Felvételek horult időben és ünnepnapokon is eszközöltetnek
reggel 9 órától délután 6 óráig. — És mindezt oly művészi
kivitelben, hogy a legmagasabb műértő igényeknek is megfelel.
— Kivánatra vidékre is kirándulok. — Kereskedők részére táj-
képes levelezőlapokat szállítok és hozzá felvételeket is eszközölök.

HÖLGYEK RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETLEN Földes-féle LEGJOBB SZÉPÍTŐSZER A

Páratlan és
esodás hatású!

MARGIT Grême

Óvakodjunk az
utánzásoktól!

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrártá
(Mitteser) és minden más bőrbajt. Kicsimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává
varázsolja, üdít és fiatalít. Ára: kis tégel 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hőlgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-
szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 korona.

Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és illatszerkereskedésben. Postán
utánvétellel vagy a pénz előzetes beiktatásával a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Raktár: Helyt Gözsy Árpádnál. Gy. Sztmiklóson Vákár Firéreknel.

Könyvnyomdai

munkák, u. m.: kereske-
delmi, ipari és társadalmi
célokra szükséges nyom-
tatványok, nagyobb terje-
delmű művek folyóiratok
meghívók, gyászjelenté-
sek, névjegyek csakis leg
izlésesebb, legolcsóbb,
szakszerűség tekinté-
ben kifogástalanul —
Szvoboda Miklós-nál
(Csikszereda) készülnek;
ugyanott kapható min-
den, — a könyvkeres-
kedéshez tartozó cikkek.

Levelező- Lapok

tájképek, fény-
kép-le nyomatauk,
kézi festésük
nagy és szép
választékban
kaphatók

Szvoboda

Miklósnál

Csikszeredában.

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED FA ÉS SZŐLŐISKOLÁK	
150.000 GYÜMÖLCSFA CSEMETE, 1000.000 GYÜMÖLCSFA - ALANY, 1000.000 ÉLŐ SÖVÉNY CSEMETE, SÉTÁNYFÁK DISZCERJÉK, RŐZSAK TÜLEVELUFÁK, STB.	20 KATMOL 100.000 SZŐLŐ OLTVÁNY LUGASSZŐLŐ OLTVÁNY.

BENZINMOTOROK

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, utimozdonyok, gőzeséplő-
gépek, aratógépek, teljes malomberendezések, talajmivelő eszközök, stb.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSEGVETÉST.

A M. Kir. Allamvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége, Budapest, V. Vácikörút